

CSONGRÁDI UJSÁG

Elfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SÁGHY MIHÁLY BLÁZSIK MIHÁLY

Szerkesztőség:
II. kerület, Rózsa-utca 7. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

III. évfolyam.

Csongrád, 1905. március 12.

II. szám.

Március 15.

A lelkesedés lángja, a hazaszeretet tüze kioltthatatlanul ég az igaz honfűi keblekben. Az a szikra, amely gyújt, ha veszély fenyegeti a hazát, ott van az emberi szív legmélyében s a legelső szélviharra lángra gyúl, hogy menjen tűzbe-harcba a férfi és leljen hősi halált vagy babérkoszorút.

1848 március Idusa tette tüzelte a honfiakat, fellelkesíté a honleányokat s mind egyek és nagyok lettek a közös anya, az édes magyar haza védelmében.

Hej, akkor más idők, más emberek voltak!

Szerette egymást a magyar!

Most a gyűlölködés magva hintetik el a nép között, hogy az önös érdekek minél nagyobb kielégítést nyerhessenek. Jogi fufang, butasággal vegyült hiúság a tökére támaszkodva hirdetik az eszmét. Aki pedig lerántja róluk a leplet és arcukba vágja sáfárkodásaikat a kufároknak, az el van ítelve — örökre.

Mert nagy a gyűlölködés a szivekben. A szeretet papjai is prédikálnak, dikciózának és egyébként hallgatagon tolják azok szekerét, akik a mások tisztességében gázolnak.

De nem tarthat ez így sokáig, meg fog mozdulni a társadalom értelmisége, fölébred lathargiájából és oda fogja mondani a garázdálkodóknak: eddig és ne tovább!

Vagy elképzelhető-e józan észszel, hogy azok, kik hivatásos magyaroknak vallják magukat, saját nagyságuk által elvakítatva, egyedül is megvédhessék a hazát, ha még egyszer azt üzenik...

Vagy összeegyeztethető-e a tisztesség fogalmával, hogy nyert csata után az ellenfélnek tovább is becsületében gázoljunk. Hogy nem, ezt már a japánok is rég tudják, csak nálunk vannak még ázsiai állapotok 1848 égise alatt.

Természetesen, ha nem rendezünk a népnek látványosságot, ha nem dobáljuk szíjjal az ellenfelet, gondolják a nagy hazafiak, akkor voltaképpen minek is volnának ők a világon? Bizony erre könnyű a felelet: aki tisztességesen nem bír megélni a magyar haza földén, csak potya cvésen-iváson tengeti életét, az rá van kényszerülve arra, hogy másoknak eszköze lehessen. A legutálatosabb szerep, mire ember vállalkozhatik.

Mindezek a gondolatok pedig eszünkbe jutnak március Idusán, amikor az Eszme született és amikor most meghalóban van. Társadalmunk ziláltsága, a torzsalkodás, mások becsmérése különösen most nagyon napi renden.

Akkor: egy lett a magyar. Most: merhetjük-e mondani, hogy mi is magyarok vagyunk? Dehogy, mondják a műhazafiak! ti nem vagytok magyarok, mert

a hazát csak úgy lehet szeretni, miként mi szeretjük.

Pedig nem úgy van, jó urak! A hazafiság nem árúciikk, melyet kibérelni lehetne. Emelt fővel hangoztatjuk, hogy vagyunk olyan legények a hazafiságban is, mint ti, akik — különben minek arról beszélni, hiszen negyvennyolcban is voltak hozzájuk hasonló magyarok.

Március Idusán szomorúság fogja el lelkünket, mert sajna, nekünk még a hazát sem szabad szeretni.

De él még a magyarok Istene, aki Árpád vitéz népének hazát szerze és azt ezer év vérzivatarja között is megtartá és még jönni fog egy jobb kor, mikor testvér lesz ismét a magyar és ember szeretni, becsülni tanulja embertársait.

Le fognak dőlni a bálványok, vallás- és fajgyűlölet megszűnik, a rút önzés kihal a szivekből: boldog lesz teljesen a magyar!...

Valóítsd meg ezt szabadságunk csilлага, örökké dicső nap: 1848 március 15-ike!

Az alföldi munkáskéz apadása.

A magyar nemzet, mely a mohi pusztán s a dúló tatársorda nyomán kevés híjjal, hogy ki nem irtott, mely a mohácsi vésznél legjobbjait elveszté s a törökjárom alatt a folytonos irtás s az elviselhetetlen terhek alatt leigáztatott s mely az 1848/49-iki szabadságharc alatt ezreinek életével fizette meg a szabadság, testvériség s egyenlőséghez való ragaszkodást, mindezek dacára az utolsó évtizedek alatt szellemben és anyagi érvben hatalmas fejlődésnek indult.

Él e nemzet és élnie kell!

Ámde pusztító csaták nélkül is tönkre mehet egy nemzet, van rá példa a világtörténelemben elég, ha maga hagyja el önmagát, ha egyedei félredobják nemzeti érzületüket, ha kialszik belőlük nemzetök iránti szeretetök s cserbe hagyja azt a földet, hol született, melyen kívül pedig, annyi reá a példa: „Nincsen számára hely.”

Új kor új szellemet hoz magával s az abban élő generációtól függ bármely nemzet sorsa is. Attól, vajjon a felmerülő eszmeáramlatok közül melyiket ragadja meg, azt-e, mely az egved útján az egészset erőssé, hatalmassá teszi s a nemzet ezredéves multjának megfelel, vagy azt, mely eltekint a multtól s kiragadja az egyedet a nemzet kebeléből s viszi a remélt egyéni boldogulás felé.

Megütközve olvassuk Hevesvármegye alispánjának jelentését, hogy ezrekre rug immár a megye területéről kivándorlottak száma, azon szerencsétleneké, kik kiválnak a nemzetestből, új hazát keresve, hol talán a munka nélküli boldogulásnak nyílik meg az útja.

Hazánk északi vármegyéiben már alig

akad munkáskéz, egész falvak kivándoroltak.

Nem oktalan tehát azt kutatni, mi lehet az oka ennek a tömeges kivándorlásnak s vajjon rendelkezhetünk-e eszközökkel, melyekkel a lavinaszerűleg megindult kivándorlást megakadályozhatjuk?

Az okok. Ezek felderítése hosszas tanulmány után különösen azokban csúcsosodott ki, hogy a felvidék népe, ami természetes is, kívánczik az anyagi gondoktól ment jobblét után. Lelketlen kivándorlási ügynökök törükbe ejtik őket s tömegesen csábítják rá a kivándorlásra. Másik ok, nem mintha a felvidéken is meg nem élhetne háromszor annyi nép is, különösen a bánya és gyári vidékeken, a népesség elszaporodása s egyrészenél pedig a vagyonszerzési vágy.

Ámde mi készítheti kivándorlásra a magyar Kánaán népét, az Alföld lakosságát?

Tudjuk, hogy a nemzetnek a jobbágy-ság eltörlésével felszabadult rendje az előtt nem birt vagyonnal s kétkézi munkája után élt s megélhetéséről még szűk időben is földesura gondoskodott.

A felszabadulás utáni korban maga urává lett ugyan, de viszont önállóan kellett fentartásáról gondoskodnia. Ha egyes családok a nemzeti közgazdaság fejlesztése közben kétkézimunkájuk után hozzá is jutottak valamelyes vagyonhoz, az többnyire megoszlott az utódok között, sőt vagyonosabb családok sarjai is oda-jutottak sokszor talán nem is az elődök hibái, hanem a gazdálkodásban a tudás hiánya, ritkább esetben a pazarlás, hanem a sors csapásai folytán.

Tudjuk, hogy az alföldi gazda extenzív gazdálkodási rendszere csak rövid időre nyújt a családon kívül a napszámos kéznek keresetet s így az Alföld népének legnagyobb része évtizedeken keresztül a folyamatszabályozási s armentesítési munkálatoknál tömegesen s immár három évtizeden keresztül tartott nehéz kubikmunkából élt.

A multban, míg a munkáskéz kevesebb volt s elegendő munka állott rendelkezésre, a jóra való munkás a nehéz kubik munkából nemcsak magát és családját tartotta el, hanem kis vagyont is szerzett, mely röghöz kötötte.

Ma azonban már a folyamatszabályozási munkálatok csekély híjjal befejezést nyertek, a hatalmas töltések felemeltettek, míg vele szemben a munkások száma megsaporodott s a letört munkabérek mellett annyit is alig keres a munkás, hogy abból lakása bérét fizesse s családját fenntartsa, nehogy vagyonra tehessen munkája után szert.

A kaszáló, arató és cséplőgépek megrovidították azt a keresetet is, mely a munkásnak az Alföld termésének letakarításáért ezelőtt jutott.

Az Alföld munkás népe az év egyré-
szében sokszor csak tengődik, de nem él,
már számon kívül hagyva azokat, kik
akkor is kerülik a munkát, ha van.

Mi kösse hát ide a magyar Kánaánra
ezt a népet! Hiszen egy rögtét nem mond-
hatja tulajdonának s egész életén át tel-
jesített nehéz munkája után annyira sem
tud menni, hogy egy viskót szerezzen,
hol a munka után, mint sajátjában kipi-
henhesse magát s családjának otthona
legyen.

Ha tartunk tőle s bajnak tekintjük, ha
az Alföldről is eltűnik a munkáskéz: ak-
kor a társadalom minden számottevő té-
nyezőjének, de különösen azoknak, kik-
nek kezébe a hozzávaló hatalom és anyagi
eszköz le van téve, sürgősen arra kell
törekedni, hogy a munkást érdekeltsége
s munkához való juttatása által idekösse.

Első kötelesség megtanítani s azután
rákényszeríteni az alföldi birtokost az in-
tenzív gazdálkodásra, mely alatt részben
a konyhakertészet kifejlesztését értjük s
másik otthont teremteni a munkásnak,
melyet magáénak vallhat, hol munka után
mint sajátjában nyugodtan megpihenhet.
Oktatni a népet az alföld által nyújtott
termények házi feldolgozására: háziipari
tanfolyamok létesítése s az így képzett
munkásoknak szövetkezetbe szervezése
által.

A munkásnép iránt érzett becsülésünk-
ből kifolyólag igazi öröm fog el bennün-
ket, mikor látjuk azt a sikeres tevékeny-
séget, melyet e vármegye kiváló alispánja
a munkáskérdés megoldása tekintetében
kifejt.

Az elmúlt hét folyamán 64 munkás
házhelyet jelöltek ki a sárkányfarki város-
rész és a Piroskaváros között, hol 64
munkásalád jut otthonhoz s melynek
felépítéséhez mindegyik 450 korona se-
gélyt nyer s az ingatlan évi 76 korona
ellenében 10 év múlva tulajdonává válik.

Úgy tudjuk, hogy sürgeti a képzett
munkások háziipari szövetkezetbe szerve-
zését. Olyan tervvel foglalkozik, hogy az
arra vállalkozók részére konyhakertészet
alá bérföldeket oszt ki, hogy a gazdál-

kodást így intenzívebbé téve, munkához
juttassa a népet.

Nem szokásunk a hizélgés, de mond-
hatjuk, Csongrádmegye az első, hol helyes
mederben célozzák megoldani a munkás-
kérdést s a munkásnép részéről csak a
hála és szeretet lehet az, melylyel vár-
megyénk alispánjának ezt a munkáját vi-
szonozhatja.

Blázsik Mihály viselt dolgai.

II.

Irhat ugyan tőlünk „Tiszavidék” című lap-
társunk bármit, egyről biztosítjuk, hogy sem
abban az undok irányban melyben halad követni
nem fogjuk, sem vele polemiába nem bocsájt-
kozunk.

De mégis mivel akadnak egyébként jóhiszemű
emberek is, kik mihelyt csaholást hallanak,
inkább gondolnak a rosszra, mint jóra, ezeknek
a hirtelen véleményt változtató embertársainknak
kedvéért közöljük a következőket:

F. hó 8-ára Tasnády Imre főszolgabíró tár-
gyalást tűzött ki Szabados József azon felebbe-
zése tárgyában, melyet Csongrád községnek a
belvárosi ovoda bérelte tárgyában Bodor István-
nal kötött szerződése ellen beadott. A felebbezés
indokai a következők voltak:

Szabados József szerint a községi képviselő
testület megbizta volna Blázsik Mihály községi
képviselőt, hogy a község részére béreljen ovo-
dát, de ahelyett, hogy eme eljárása eredményéről
beszámolt volna, Bodor Istvánnal az ő nevében
kötötte meg a szerződést 700 korona haszon-
bérért, holott ő a házat 2800 koronáért vette
s az neki az átalakítással együtt sem lesz többé
5800 koronánál s így a ház a bérelti idő, 10
év után neki ingyenben marad s még 1200
korona haszon lesz rajta. Pedig van a községnek
ott két kerti gödre, abban elhelyezhetné az ovodát.

A tárgyalás vezetésére maga dr. Cicatricis
Lajos úr vármegyénk alispánja jelent meg. Jelen
voltak még Szabados József panaszos, dr. Szarka
Mihály ügyvéd, Sóhlya Gyula főjegyző, Tasnády
Imre főszolgabíró és Blázsik Mihály.

Az alispán első kérdése az volt, van-e az
ovodának terve, mire Tasnády Imre főszolgabíró
bemutatta az épület tervét, melyre az építkezési
engedélyt megadta.

Dr. Cicatricis Lajos alispán nyomban konsta-
tálta panaszosokkal szemben, hogy nem úgy
áll a dolog mint ahogy neki panaszosok elmond-
ták s így őt ezen ügyben félrevezették.

Az ügy helyes elbírálása szempontjából szük-
ségesnek látta az alispán a helyszíni szemlét s
a tárgyaláson résztvevők kimentek a helyszíni
szemlére. Ott megtekintették a már épülő félben

levő ovodát, a Szt. János-ter melletti két lapályt
s panaszosok tanácsára Schlésinger János bel-
városi házát, kit azért ajánlottak melegen mert
pocsék 3400 koronáért adta volna Szabados
József szerint. Bár az épület még az ovoda el-
helyezésére sem elegendő, mégis megkérdezett
Schlésinger János mennyiért adná házát, ki nem
is tartotta többre 6000 koronánál.

A helyszíni szemle után a tárgyalás a fő-
szolgabírói hivatalban folytatott s a tárgyalás
elején mint a helyszíni szemle eredményét jegyző-
könyvbe vétette az alispán úr, hogy az ovoda
a gondnokság által kijelölt körzetben van, hogy
az a bemutatott terv szerint felépítve, különös
figyelemmel arra, hogy az két utcára nyílik,
ovoda céljára alkalmas, hogy a bérbeadott épület
teljesen új lesz.

Majd kérdést intézett Blázsik Mihály igazgató-
hoz, hogy mivel panaszosok panaszukat reá
vonatkoztatják, mi vonatkozásban van a község
által bérbe vett ovoda ügyével, ki is a követ-
kezőket mondotta jegyzőkönyvbe:

Valótlan az, hogy őt akár Csongrád köz-
ség képviselő testülete, akár az előjáróság, a
gondnokság vagy bármely hatóság is megbizta
volna azzal, hogy ovodát béreljen s így ezen
bérletügyből kifolyólag nem is tartozik senkinek
számadásal.

A tényállás a következő:
Midőn Csongrád községhez a hirdetmény
határideje alatt november hó 20-ig sőt azután
sem tétetett az ovoda béreltére az egy Joann-
ovics Istváné kivételével — mely elfogadható
nem volt — senki által ajánlat, magához hívatta
Bodor Istvánt, ki házát mint eladót hirdette s
kérdést intézett hozzá, nem adná-e ki ovodának
átalakítva haszonbérbe.

Bodor István azon kijelentést tette, hogy
házába többé egy krajcárt sem fektet be, hanem
azt úgy ahogy van adja el.

Miután Blázsik Mihálynak, ki az ovodáknak
is igazgatója, az ovodaügy fejlesztése szempont-
jából mindenestre érdekében állott a harmadik
ovoda felállítása s így elhatározta, hogy ajánl-
kozó hiányában saját maga fogja az ovodát
felépíteni s ezen célból megvette Bodor Istvántól
szarvas-utca 37. számú házát a következő fel-
tétellel: Vételár 2800 korona s a vétel csak
akkor tekintetik ténylegesnek, ha az ovodáért
község évi 700 korona bérletet ad s az ajánlat-
ot Bodor István tartozik megtenni, mert a ház
tulajdonosa a végleges szerződés megkötéséig ő
marad. Amennyiben az évi 700 korona bérletet
a község megadná, a szerződéstől sem vevő,
sem eladó nem léphet vissza.

Szerződéssel igazolta Blázsik Mihály igazgató,
hogy a ház tulajdonosa már tényleg ő. Egyben
bemutatja az építkezésre vonatkozó szerződést
is, melyszerint a ház felépítése a következőkbe
kerül:

Vasárnapi levél.

Megbocsájt nekem jó Tóth Béla, ha nyom-
dokain haladva, habár nem is az ő tehetségével
s nem is az ő nagy ambíciójával, megkísértem
„Vasárnapi levelek” címe alatt, szerény életvi-
szonyaink egyes eseményeit pertractálni. Teszem
egyrészt ezen elhatározásból, másrészt azért,
mert köztudomású, hogy „difficile est satyram
non scribere”.

Az én elkéseredett, de mégis szeretetreméltó
helyi ellenfeleim, Krisztusnak általában méltatlan
szolgái, a politikai események előidézésében úgy
látszik kivették az oroszlan részt. Igazolom ezt
a kijelentést azon határozott magatartásukkal,
hogy néppárti elveikkel úgy cselekedtek, mint néhai
Tisza Kálmán a bihari pontokkal, t. i. szegre akasz-
tották. Ez a politikai koalíció vegytani és természet-
tani szempontból is fontos, mert hát körülbelül
megdől a tűz és víz, a sötétség és világosság
összeférhetlenségének elmélete, amennyiben ezen
különböző elegyítés eredménye nem lehet más,
mint tüzes víz (azaz forróvíz), és sötét világosság
(azaz lilaszín). Az egyik tényleg fontos szerepet
játsszik a gőzfürdőben, a másik pedig a bűnbá-
nat színe a nagybőjti időszak alatt. Azt hogy a
politikai láthatár elég forró, azt még tán K...
Feri barátunk is tudja, s hogy a lilaszín regi-
enje sem jár veszítéssel, arról a papok is
tanúskodhatnak. Mindebből csak azt akartam
kihozni, hogy a politikai átalakulások legtöbb
hasznát hozták a néppártiak, s így nem hiába
örülnek a papok, mert megnövekedett tekinte-

lyük az országban, s a régi liberális ős 48-asok
ma már nem merik nyíltan hirdetni, hogy a
közjogi különbség nem fontos, ha a közös el-
lenség a néppárt ellen kell sorompóba lépni.

Szegény Hegyi Antalt nem vették fel annak
idején az országos 48-as pártba. Nem volt eléggé
demokrata. Pedig ha itthon marad, „annyi nemes
példa” után még az ő tekintélye is megnöve-
kedett volna, mert hát Isten panaszként ne vegye,
mindig volt olyan 48-as, mint Baross Jancsi,
aki tudvalevőleg hazafias tevékenységét azon
küzdelemben domborította ki, midőn Ernő fő-
herceg pártjára kelt, aki a magyar nyelvet,
tehát a monarchia egyik felének nyelvét „Land-
des sprache”-nak minősítette. Úgy látom én,
hogy a pártok felszívó képessége olyan, mint
a szivacsé, amennyiben a szivacsra is teljesen
közömbös, hogy mivel telítik meg, tiszta forrás
vizzel-e vagy mosogató lével. Fődoloz az, hogy
tele van, s így rendeltetésének megfelelt.

Mennyivel különb az egyszéri zsidó filozófiája,
aki üzletársát feleségével tiltott viszonyon érte.
A társ pénze fekdűt az üzletben, nem akarta a
szilárd üzletet megbolygatni, kidobta tehát a
diványt. A szabadelvűség szempontjából tiltott
s törvénytelen viszony áll fenn a különböző po-
litikai pártok koalíciójában. A politikai főzlet-
vezető nem dobja ki a diványt, de még egyet
szerez a tiltott viszonyban ért szerelmes párnak,
nem a célszerűség, de a kényelem szempontjából.

A „Borszem Jankó” mult vasárnapi címké-
pében a t. ellenzék a sajtószabadságot jelképező
alakot vezetni guillotint alá. Kronologikus sor-

rendben oda lehetett volna festeni a szólásszab-
adságot is. Mert hiszen nyilvánvaló, hogy az
idők haladtával ez is úgy értelmezettik, hogy
csak azt lesz szabad mondani, ami az ellenzék
szempontjából fontos és tetszetős. Egy barátunk,
ki mellesleg törvényhatósági bizottsági tag is,
egy gyűlés alkalmával midőn megszokhatta az
ellenzék vezérszónokának kifakadásait, amelyek
során a szabadelvűpárt tagjait nyíltan hazaárul-
lóknak nevezte, azt merészelt mondani, hogy
egy nagyméltóságú és ezen úr saját szavai sze-
rint főhercegi rangban levő nagy úr akkor kapta
kítettetését, midőn más hazafiak kötelei. Mielőtt
a t. ellenzék kormányra jutása publikáltatott
volna, ugyanezen szónok által megfenyegetett
azzal, hogy „vakmerő kijelentéséért” állását
vesztí. Én úgy tudom, hogy a legutóbbi orosz-
török háború alkalmával, midőn a kassai nagy
hadgyakorlat tartott, Albrecht főherceg egy
disz ebéd alkalmával az orosz katonai attachéhoz
intézve felköszöntését, ezen szavakat használta:
„Ich gratulire die Türken sind vernichtet”. Ver-
hovay Gyula az „Egyetértés” című lapban „a
kassai pohárköszöntő” címmel egy vezércikket
közölt, s ezen cikkben a főherceget a szószeres
értelmében lerántotta. A sajtóper eredménye
felmentés volt. Miért? Mert a sajtószabadság
s annak ikertestvére a szólásszabadság szent
és sérthetetlen, s annak nyakát törni nem sza-
bad még akkor sem, midőn a diadalmórok kö-
zepe sok menthető körülményt disputálhatunk
magunkra.

Viszontlátásra!

Martyrus.

Teljesen ártalmatlan arcszépítő szer a „Kamilla krém.” Hatása bámulatos. Ára 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél: Balkányi Lajos a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszer-tárában Csongrádon. (Hasonnemű, de értéktelen készítményektől óvakodjunk.)

A ház vételára	2800 K — f
Kőműves munká	2991 K 65 f
Acsmunka	870 K — f
Ajtók és ablakok	719 K 26 f
Esetleges pótmunkák, ablak, ajtó festés, üvegezés	219 K 09 f
Összesen	7600 K — f

Mig az évi 700 korona haszonbérletre az első 8 évre a következő, s azontúl évente mintegy 160 koronával több kiadásai lesznek, amennyiben a ház megszűnik adómentes lenni:

A befektetett 7600 korona tőke 6%-os kamata	456 K
Adó	112 K
Biztosítás	24 K
Épület érték veszteség 2%	152 K
Összesen	744 K

Ez hát az a jövedelmező befektetés, melyen egész házat lehet nyerni 10 év alatt s azonfelül 1200 koronát.

Hogy más célja, mint az ovoda fejlesztése nem volt és nem lehetett, azt már ezen számadatok is igazolják, de mégis kéri kihallgatni Söhlya Gyula főjegyzőt és Forgó Gergely főbírókat arra, hogy mikor a bérletet elsősorban Justin János megfeleltette, kijelentette neki Blázsik Mihály igazgató, hogy hajlandó a házat a vételárban minden nyereség nélkül felebbezőnek átengedni, csak azt köti ki, hogy a házat a bemutatott terv szerint építse fel s ugyancsak 700 koronáért a községnek ovoda celokra adja haszonbérbe. Amde felebbező e helyett felebbezését visszavonta.

Dr. Cicatricis Lajos alispán ezután mivel beigazolták latja, hogy Blázsik Mihály igazgatónak egyedüli célja csak az ovoda fejlesztésének előrevitele volt, kérdést intéz hozzá, nem volna-e most is hajlandó az ovodáigynék érdekében a megvett házat és telket az épületanyagokkal s megkötött szerződésekkel egyetemben Csongrád községnek átengedni.

Blázsik Mihály igazgató kijelenti, hogy miután mint azt a tárgyalás során is igazolta, célja az ovoda fejlesztése volt, nem zárkózik el tőle, az ügy érdekében alispán úr felszólítására most is hajlandó arra, hogy kiadásainak megtérítésével az épülő ovodát minden anyagi haszont nélkül Csongrád község tulajdonába bocsájtja át.

Ezek után Szabados József a tárgyaláson résztvevők előtt sajnálatát fejezte ki, hogy mások által félrevezetve felebbezésében Blázsik Mihály igazgatót minden ok nélkül megtámadta, ezért elnézést s neheztelenség mellőzését kéri. A tárgyalás ezzel véget ért.

Ilyenek hát a Blázsik Mihály viselt dolgai.

(Folyt. köv.)

HIREK.

Március 15. Csongrád város hazafias közönsége március 15-ikét az idén is kegyeletesen ünnepli meg. A társas körök vacsora-estélyeket rendeznek, melyen pártállás nélkül jelennek meg a polgárok, mert a hazaszeretetésben mindannyian egyek. A polgári kör estélye f. hó 14-én tartatik. A kaszinói összejövetel valószínűleg 18-án lesz. Mint sokakat érdeklő jelenséget felemlítjük, hogy a váci püspök engedélyt adott azon romkath. híveknek a húsevésre, akik a nemzeti ünnep alkalmából rendezett társas vacsorákon részt vesznek.

Szent Antal perselye. A felebaráti szeretet, a lelki jószág nemes megnyilatkozására növeli azt az állapot, melyet Szent Antal perselye című a plebániái hivatal gondoz. A múlt évben befolyt a szegények kenyérére 2228 korona 93 fillér, kiadott kenyérré 1292 korona 07 fillér. A folyó évben is minden szombaton 130—140 egyen kap 3 kilós kenyeret, mely a plebánián osztatik ki.

Értekezlet. A csongrád-szentes-orosházi vasútra megszavazott 60,000 koronára vonatkozó közgyűlési határozat a kereskedelemügyi miniszter által megváltoztatván, a céből tehát, hogy az előjáróság a közgyűlés elé terjesztendő határozati javaslatot illetőleg kellőleg tájékozva legyen: ma d. e. 10 órákor a község-haza tanács-termében általános értekezlet tartatik.

Az iparosok letámadása. A ma egyhete tartott zászlószentelési ünnepélyre, mint a következők mutatják, valószínűleg tévedésből, meg lett hívva a csongrádi ipartestület is. Az ipa-

rosok a megtiszteltetést örömmel fogadva, reggel az egyesület helyiségében csoportosultak és szép rendben bevonultak a templomba. A zászlót vivő menet élén vezérekedő Papp Gedeon Mátyás-korabeli kosztümben behajózáva a templomba, rögtön letámadta a megjelent iparosokat, hogy mit keresnek ottan. Azok a helyzethez illő tisztelettel megjegyezték, hogy ők hívva vannak az ünnepélyre, tehát a büszke hadvezérnek nincs oka kiutasítani őket onnan, mert különben is, mint hitbuzgó katolikusok a saját templomukba akkor mennek be, mikor akarnak. Erre az lett a válasz, hogy „majd leszámolok még az iparosokkal is!” Ebből a kijelentésből megtudjuk azt, hogy Csongrádnak harmadik képviselője a szerkesztő Papp Gedeon, aki nélkül Szarka-Faragó még csak szóba sem jöhet. Szép állapotok ezek, az bizonyos!

Eljegyzés. Kiszél Antal betűszedő, városunk szülőtte, jegyet váltott Gyulán özv. ifj. Udvardy Józsefné Márti Erzsébettel.

A nőegylet bálja. A helybeli jótékony nőegylet f. hó 6-án honi bálát rendezett, amely igen sikerültnek mondható. A honi bálon jelölt hölgyek névsora: Borbás Sándorné, Bagossy Józsefné és leánya, Mészáros Sándorné, Rásonyi Papp Istvánné, dr. Sörös Miklósné, Faragó Antalné, Draskovics Dezsőné, dr. Heinrich Istvánné, Kovács Elemérné, Nagy Mariska, Wiesner Lajosné, Söhlya Gyuláné, dr. Dékány Béláné, Barna Henrikné, dr. Buk Hermanné, L. Tóth Józsefné, Vannay Ferencné, Forgó Magdolna, Boér Jakabné, dr. Grósz Arnoldné, dr. Szarka Mihályné, Sordovány Jánosné, özv. Baghy Geróné, Herke Ferencné, Herke Janka, Pozsár Juliska, Borsos Rózsika, Boér Erzsike, Vladár Sándorné, Tasnády Imréné, Szőke Pálné.

Használjon Balkányi-féle Kamilla arc-crémét.

Ipartestületi közgyűlés. A csongrádi általános ipartestület f. hó 5-ikére kitűzött közgyűlését a megjelentek kevés létszámánál fogva meg nem tarthatta, miért is az évi rendes közgyűlést ma d. u. 2 és fél órákor tartja meg. A tagok a gyűlésre ez úton is meghívotnak.

Papp Miklós legújabb szerzeménye. Nem akarunk senkit sértetni, legkevésbé társzerkesztő Papp Miklós urat, akinek kalandos tetteiről és mesés szerencséről sokat, nagyon sokat lehetne beszélni. Ha érkezésünk lesz, fölfogjuk sorolni alkalomadtán ezeket is, most azonban csak legutóbbi „szerzeményére” hívjuk fel a közfigyelmet, mert az az érdeklődést sajátágos természeténél fogva teljesen megérdemli. Úgy áll tudnunk a dolog, hogy a társzerkesztő úr Bozó Mihály tartotta lakodalmon annyira meglepetésre (hogy esett meg vele? Szadój), hogy az illemhelyet össze-tesztelte a szalonnal s a jelöltök nagy meglepetésére „saját szerzeményét” bent felejtette a szalonban. Két cigány vette aztán pártfogás alá a jeles társzerkesztőt, aki hivatalosan Csongrádon az illem tekintetében irányt szabni, és karonfogva terítgettek szerkesztői lakására, ahonnan másnap reggel négylovas hintón vitette el Faragó Antal a már tisztá gúnyát vett kútíró és szállította a zászlószentelési ünnepélyre, hogy az ünnepély fényét magas megjelénésével emelje. Papp Miklós „legújabb szerzeménye” „saját” kiadásában jelent meg, miért is az előfizetők bátran fordulhatnak hozzá a mű árának megtudása végett, melyet másodszeri kiadásban alkalmasint leszállított áron fog árusítani.

Tömeges magszállítás az államnak. Makfalvy Géza földmívelésügyi államtitkár, Sierbán János kir. főszálgazgató kíséretében a napokban meglátogatta Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésnek Budapest, Rottenbiller-u. 33. sz. alatt levő központi telepét és az állam részére nagyobb megrendelést tett löhere és lucerna magból. Ez alkalommal nagy érdeklődéssel megtekintette az egész telepet, hol most a tavasz idején 140 főből álló személyzet bonyolítja le a mag szétkúldésének nagy munkáját.

Közgyűlés a körben. A csongrádi Polgári Kör ma d. u. 3 órákor tartja évi rendes közgyűlését.

Olcsó burgonya a népnek. A földmívelésügyi miniszter az élelemben beállott szükség enyhítésére az őszön általa összevásárolt burgonyát vasútra rakva 5 korona 50 fillér árban kedvezményes szállítással bocsájtja a szükséglet szenvedők rendelkezésére. Ez irányú rendeletét megküldötte Csongrád vármegye főispánjának is. Aki ilyen kedvezményes áron burgonyához akar jutni, az még ma dél előtt jelentkezhet Söhlya Gyula főjegyző úr hivatalos helyiségében. Anynyi bizonyos, hogy egyes termelők nálunk is nagyon visszaéltek a nép szorult helyzetével, mert a piacon nálunk 1 burgonya 2 fillér volt, sőt a nagyobbakból 6 fillérért adtak 2 darabot.

Újabb adakozások. A csongrádi jótékony nőegylet által segélyezett számára ismét érkeztek jóságos adakozóktól adományok és pedig: dr. Szappanos Sándorné 5 korona, Váry Teréz 4 korona, Kaszianky Istvánné 3 korona, dr. Sörös Miklósné 2 korona, Piroka Istvánné 2 korona, dr. Sörös Miklósné 1 korona, Kovács Lajosné 1 korona, Sáhgy Mihályné 1 korona, Kovács Péter 2 korona, Várady Erzsébet 1 korona, Deák Péter 2 korona. Fogadják a nemesszívú adakozók a nőegylet választmányának hálás köszönetét.

A kedves vő. Keller János szőlőbéli lakos nem valami kedves családi viszonyban lehet vejevel, mert a farsangi ünnepeket úgy tartották meg, hogy verekedés lett a vége. A vő Kellernek egyik karját eltörte. Az ütlegekből kijutott a vendégeknek is.

Csakis Wiesner-féle „Erika-crém”-et használjon.

Megmérgezte magát. Mint részvétellel értesülünk, f. hó 10-én Binét Sámuel neje, eddig ismeretlen okból, sublimátoldattal megmérgezte magát. A szerencsétlen úri asszony állapota súlyos.

Szeplő, pattanás, foltok az arcot elcsúfítják, azonkívül a nap és szél is nagyon befolyásolja az arcot, ezért használják hölgyek, sőt urak is a hírneves Földes-féle Margit-crém-t. E törvényesen védett arckenőcs sem higányt, sem olmot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban.

Tüzek. F. hó 5-én éjjel a gabonapiacra felállított fabódéból álló mázsaház teljesen leégett. Valószínűleg útbán volt valakinek s az gyújtotta fel. A kár 600 korona. F. hó 4-én Kovács István szőlőben levő kunyhója égett le eddig ismeretlen okból. — F. hó 9-én pedig Sági Viktor erzsébetutcai házában egy rozoga keresztépület lett a lángok martaléka. Majd újat csinálnak helyette.

A szépség titka a Kamilla crém-ben rejlik. Mert csak a Balkányi-féle Kamilla-crémé ama egyedüli biztos szereplő, mely szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget és az arc mindenféle tisztatlanságait a legrövidebb idő alatt eltávolítja. Ennek bebizonyítását szolgáljon az alább adott néhány elismerő levél. Egy budapesti úrnó írja:

Igentisztelt gyógyszerész úr! Többször olvastam újságokban a **Kamilla arc-crémé** biztos szeplő hatásáról. Amennyiben arcom szeplős és tisztátalan volt, elhatároztam, hogy egy tégely „Kamilla crém-t” vásárolok. Már rövid használat után bámulatos hatást tapasztaltam. Szeplőm elmult és arcbőröm bársonyosmaságot nyert, a kezeimet pedig hófehérré varázsolta. Kérem ha lehet sziveskedjék barátságos részére még 2 tégelyt küldeni. Budapest, 1905. február 16. 12-én. Tisztelettel **N. Erzsébet**.

Egy szegedi úrnó levele:

T. Balkányi Lajos gyógyszerész úrnak Csongrád, „Megváltó” gyógyszerertár. Az összes forgalomban levő crémeket kiprobáltam már, de egyiket sem sikeresen, míg nem barátom rabészésének engedve, meghozattam az Ön által készített és az annyira elterjedt **Kamilla crém-t**, amely a legnagyobb örömemre nehanyszori bekenés után eltávolította az arcomon és nyakamon levő májfoltokat és pattanásokat. Amióta is Önnek nagy halával tartozom, amit nem rohatok le másként, mint hogy a Kamilla crém-el előkelő körökben terjeszteni fogom és kérem sziveskedjék még 3 tégely crém-t, 3 drb szappant és egy doboz hölgyport küldeni. Szeged, 1905. február 28-án. Tisztelettel **N. Irén**.

Egy tégely **Kamilla crémé** 1 korona. Egy darab **Kamilla szappan** 50 fillér. Egy doboz **Kamilla hölgypor** 1 korona; fehér, rózsá vagy (barnáknak) crémé színben. Kapható és megrendelhető: **Balkányi Lajos a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszerertárban Csongrádon (Szívák-tér.)**

Fontos Amerikába utazóknak! A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Fiumén át Amerikába szülő úttelevek most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Bremennek szülő hajójegy birtokában van. Ak' Brémán át akar utazni, annak okvetlenül kell otthonról 20 koronát előre Bremenre előlegnek beküldenie, mire rögtön megküldetik a hajójegy. Jövegségű és munkakepes munkások, akik az amerikai rendeltetési helyig szülő vasúti jegyet kifizették és azonkívül még 50 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebocsátást nyernek. Akinek barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok címét. Szembetegek vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bérért dolgoznak, Amerikából visszautasítatnak. Ratiborban valamint Bremenben minden kivándorló megvizsgáltatik, mindenki tehát, aki Bremenben hajóra fel száll, előreláthatólag Amerikában bebocsátást nyer.

Felülfizetések. A csongrádi jótékony nőegylet által f. hó 6-ikán rendezett honi bál alkalmával a jótékony géra felülfizettek: Ujhelyi Nándor 10 koronát, Porubszky József, dr. Boér Antal 8—8 koronát, Faragó Antal, dr. Szarka Mihály és dr. Buk Herman 6—6 koronát, dr. Molec Lajos, dr. Heinrich István, Bloch Adolf, Eszes Mátyás és Balkányi Lajos 5—5 koronát, Bagossy József 3 koronát, Sövényházy Antal, dr. Vida Sándor, Söhlya Gyula, dr. Dékány Béla, Sordovány János, Tasnády Imre, L. Tóth József és Pozsár Jenő 2—2 koronát, Borbás Sándor, Mészáros Sándor, dr.

Tejlesen ártalmatlan arcszepítő szer a „Kamilla crém.” Hatása bámulatos. Ára 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél: Mezőségi Gyógyszerertárban, Szegeden, Szt. Rókus-utca 12. szám alatt.

Mégis a legbiztosabban ható, teljesen ártalmatlan arcszepítő szer az „Erika-crémé.” Ára 1 korona. „Erika-szappan” 50 fillér. Egyedül kapható: Wiesner Lajos „Szt. Rókus” gyógyszerertárban Csongrádon.

Sörös Miklós, Kovács Elemér, Wiesner Lajos, Barna Henrik, dr. Szöke Jenő, Forgó Gergely 1—1 koronát. Fogadják a nemes szívű adakozók a jótékonyceel nevében halás közönetünket. Ugyiszint Balkányi Lajos 5 korona 77 fillér és a főszoftalírói hivatal 6 korona 57 fillér perselygyűjtéséért, valamint Hussek Florián és Balkányi Lajos 1—1 korona adományukért. A nőegylet elnöksége. — Az iparos ifjak asztaltársasága által f. hó 5-én rendezett jelmez-estélyen felülfizettek: Farago Antal 20 koronát, dr. Szarka Mihály 10 koronát, dr. Molec Lajos 4 koronát, Balkányi Lajos és Kallai András 2—2 koronát, Cseuz Imre 1 korona 40 fillért, Hubert János, Mudris Jenő és Perjesy Gábor 1—1 koronát, Galovics N., Rotter Samu, Szabó Illés és Trájer József 40—40 fillért, kiknek ezúton mond köszönetet az elnökség. — A f. hó 9-én rendezett cigány-balon a következők fizettek felül: Pósch Sámuel 3 koronát, Dévai Sándor, Kádár Henrik, Lakos Emil, Markus Jánosné, Mózer Ágnes, Pigler János 1—1 koronát, Patyi Sándor 50 fillért, Kalmár Béla, Kátai Sándor, Marté Mihály, Mandli Gyula, Zór Sándor 40—40 fillért. Kiknek szívességéért ezúton mond köszönetet az I. és II. zenekar.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Meghívó

a Csongrád és Vidéki takarékpénztár részvénytársaság 1905. évi március hó 19-én d. u. 2 órakor Csongrádon, az intézet hivatalos helyiségében — saját házában — tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság választása.
2. A folyó évi február hó 2-án tartott rendes közgyűlésen az alaptörvény felemelésére vonatkozó határozat megsemmisítése s ezzel kapcsolatban a felügyelő bizottság írásos indítványának tárgyalása az alaptörvény felemelése iránt.
3. Az alapszabályok értelmében előterjesztett indítványok.

A közgyűlésen szavazati jogukat csak azon részvényesek gyakorolhatják, akik az alapszabályok 30. §-a értelmében igazolványaikat a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet hivatalos helyiségében átvették.

Csongrád, 1905. március 10.

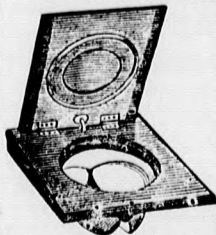
Csemegi Antal sk.
elnök.

A híres törzsorvos dr. Schmidt-féle

FÜL-OLAJ

eltávolít gyorsan és tökéletesen sükedtséget, fülfolást, fülzúgást és nagyothallást még idült esetekben is. Megrendelhetni csakis a „Szent lélekhez” címzett gyógyszer-tárban Ujvidéken. Egy üvegnék ára használati utasítással együtt 4 korona.

Betegápolási cikkek. Szobaklosették. Betegtoló kocsik.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen. **Guttman L. kloset-gyár**
BUDAPEST, IV. Városház-utca 2. szám.
(Kossuth Lajos utca sarkán.)

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Kiadó lakás.

A Molnár-utca 2. számú házban egy 2 szobás lakás, a hozzátartozó konyha, éléskamra és fűskamrával együtt hasznosbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítás kiadóhivatalunkban is szerezhető.

Hirdetmény.

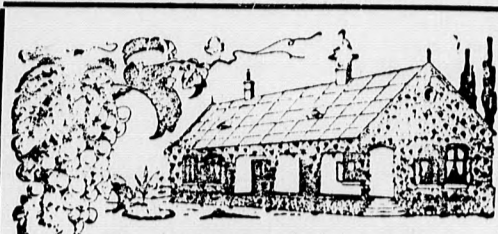
Csongrád község tulajdonát képező 43 hold holt fűszámeder 1200 nyszögöles részletekben nyilvános árverésen hasznosbérbe adatik. Az árverés a helyszínen az aranyvizet melletti oldalon elkezdve 1905. március hó 15-én délután 2 órakor folytatódva március hó 16-án délelőtt 8 órakor tartatik meg. Kiküldési ár 1200 nyszögölenként 20 korona. Az első félévi bér az árverés alkalmával azonnal lefizetendő. Ugyanezen a helyen 40 drb öreg élő fűzfa adatik el. Az árverés március hó 17-én a helyszínen fog megtartatni.

Csongrád, 1905. márc. 10.

Kovács jegyző.

Kiadó lakás.

A Szarvas-utca 8. sz. alatti (Ludrovai-féle) házban 2 szobás lakás Szt. György naptól kezdve hasznosbérbe kiadó. Ugyanezen ház örökáron is eladó. Értekezni lehet a tulajdonos Gyánti János bognár-mesterrel.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legeskevényebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregekebb díszé, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kúszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven el látják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb oleés árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Ermelléki első szőlőültványtelep
Nagy-Kágya, Biharmegye.

Óh jaji!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kítünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Csongrádon:

Balkányi Lajos, Barna Henrik, továbbá Wiesner Lajos gyógyszer-tárában.

Ujdonság!

Még eddig nem létezett!

A „Progress” egészségi szivarkahüvely

a legjobb a maga nemében, mely a betegségek átszarmazásától vagy átöröklésétől megóvjá az embert, mert készítettése a munkáskéztől érintetlen marad.

A „Progress” egészségi szivarkahüvely

önműködő módon a gép által teljesen elkészül, varratik, nyomattatik és szopókával ellátatik; — a nikotint felszívó gyapottal készen kerül ki a gépből és a gép maga rakja dobozba.

A „Progress” egészségi szivarkahüvely

a legjobb papírból készül, mely nem alszik el, enyhén füstöl és nikotin-mentes.

Főraktár Csongrád és vidéke részére:

Bozó és Justinnál Csongrád Szentháromság-tér 2. sz.